تکمیلی

ارومیه (مریم مقدس)

کلیسای مریم مقدس که در روستای جانسو در نزدیکی ارومیه قرار گرفته، فعلا لقب کوچك‌ترین کلیسای ایران را به خودش اختصاص داده. کلیسایی که در دامنه یك تپه مشرف به شهر و باغ‌های پردرخت قرار گرفته؛ در مورد قدمت این مکان حرف‌های زیادی هست؛ بعضی‌ها می‌گویند اینجا از ۱۳۰۰ سال قبل مکانی برای عبادت روستایی‌های آشوری بوده است، بعضی‌هم می‌گویند قدمتش بیش از ۸۰۰ سال نیست. این کلیسای آشوری فقط شامل یك اتاق کوچك با چهار متر طول و چهار متر عرض است که از سنگ‌های بزرگ ساخته شده است.

سوادکوه (سرخ آباد)

شاید خیلی‌ها نام این کلیسا را هم نشنیده باشند، اما بین کلیسای سرخ آباد و کلیسای مریم مقدس ارومیه، رقابتی تنگاتنگ برای عنوان کوچك‌ترین کلیسا وجود دارد. کلیسای سرخ آباد در روستایی به همین نام در حوالی شهرستان سوادکوه در استان مازندران قرار گرفته و به نظر می‌رسد مهندسان ایتالیایی که در زمان پهلوی برای ساخت راه‌آهن به این منطقه آمده بودند، آن را در این روستا برای انجام مراسم مذهبی خود ساخته‌اند. سند این موضوع نیز نوشته‌ای است که به زبان ایتالیایی بر سر در این کلیسا حك شده است.

نقشه ها برای این طبسِ زیبا کشیده ایم

«طبس را ببینید»... این را علی اصغر مونسان، وزیر گردشگری می گوید که روزهای گذشته مهمان اهالی خونگرم استان خشک و کویری خراسان جنوبی بوده و از تماشای جاذبه های گردشگری این استان به ویژه طبس آن شگفت زده شده، آنقدر که بگوید فکر نمی‌کردم این شهرستان این‌همه جاذبه‌های بی‌نظیر گردشگری داشته باشد. مونسان این سخنان را هنگام بازدید از باغ گلشن طبس عنوان کرد و گفت: باغ شاهزاده ماهان کرمان را همه می‌شناسند، باغ گلشن طبس در ایران با همان مشخصات و به همان زیبایی است، اما کمتر شناخته شده. شگفتی وزیر گردشگری از جاذبه های این استان کمتر دیده شده آنقدر بود که بگوید معاونت گردشگری برنامه مجزایی را برای خراسان جنوبی و با محوریت طبس و به جهت جذب گردشگر طراحی خواهد کرد. طبس، غربی ترین شهرستان خراسان جنوبی، فقط یک شهر نیست، یک باغ شهر است؛ باغ شهری که وجود درختان نخل فضایی بی‌نظیر در آن ایجاد و شهر را به یک نخلستان شهری تبدیل کرده است./ جام جم‌دیلی

کلیسای سن‌استپانوس در غرب شهر جلفا در آذربایجان شرقی در سال ۱۳۸۶ به میراث جهانی پیوست

به مناسبت آغاز سال نوی میلادی سراغ تعدادی از کلیساهای زیبای کشورمان رفته‌ایم

یک روز با مسیح علیه السلام

فاطمه مرادزاده

ایران

اگر جای یکی از هموطنان مسیحی‌مان بودید، خاطرات کودکی‌تان احتمالا گره می‌خورد با یکشنبه‌های کلیسایی؛ روزهای تعطیل و اعیادی که دست در دست پدر و مادر راهی کلیسا می‌شدید تا آیین و مراسم دینی و مذهبی را به جای آورید. از اندوه کلیسا رفتن صبح روز تعطیل، (که آدم دلش نمی‌آید خوابش را با چیزی عوض کند) که بگذریم، حتما صدای ناقوس کلیسا یکی از خاطره انگیزترین صداهایی می‌شد که در گوشتان می‌پیچید و می‌ماند؛ صدایی که فکر می‌کردی از نوك آن سقف‌های مخروطی بیرون می‌پرد و روی تن خسته و آجری و آفتاب خورده کلیسا شُر می‌خورد و چرخی می‌زند روی تصاویر سالن کلیسا و بعد هم با کلی افسانه ریز و درشت از روزگاران قدیم درهم آمیخته و پخش می‌شود توی هوا...

کلیساها مثل مساجد ما مسلمانان می‌توانند زیبا، تماشایی، روحانی و آرامش بخش باشند؛ چه آنها که هنوز هم‌آوایی هموطنان مسیحی و ارمنی کشورمان در اجرای آیین‌های ربانی، فضای درونشان را گرم نگه‌داشته و چه آنها که امروزه مثل بسیاری از اماکن مذهبی و مساجد کهن خودمان، به جرگه میراث ملی و تاریخی کشورمان پیوسته و به جاذبه‌های گردشگری این سرزمین تبدیل شده‌اند.

آغاز سال جدید میلادی و جشن‌های کریسمس که خودش یکی از رویدادهای مهم گردشگری است، بهانه‌ای شد تا سراغ برخی از بهترین و زیباترین کلیساهای ایران (که تعدادشان هم کم نیست) برویم.

پنجشنبه‌های ایرانگردی

هر هفته یک گوشه از ایران زیبا

کلیسا ها هم مثل بسیاری از آثار و بناهای زیبا و تاریخی کشورمان می‌توانند گردشگر جذب کنند و درآمدزا باشند

اصفهان (وانك)

اصفهان است و کلیسای وانك مشهورش؛ کلیسایی که نامش در دی ۱۳۱۰ در فهرست آثار ملی ثبت شده و طبق اسناد تاریخی در زمان حکومت شاهان عباسی ساخته شده است. بنای کلیسا از خشت خام تهیه شده و گنبد آن برخلاف گنبدهای مخروطی سایر کلیساهای جهان، گنبدی شبیه مساجد ایرانی عصر صفوی دارد. در ساختار این کلیسا از طلاکاری‌های هنرمندانه و تذهیب برای تزئین نمای داخلی استفاده شده .در ورودی کلیسای وانك، همانند کلیساهای نخجوان و اروپا ناقوس بزرگی به چشم می‌خورد.

ماکو (قره‌کلیسا)

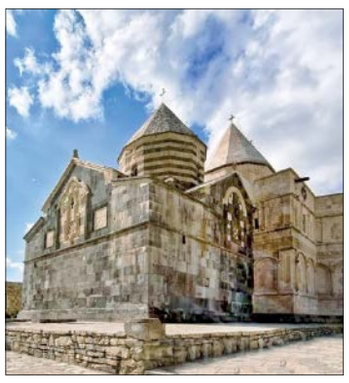

قره‌کلیسا یا کلیسای تادئوس مقدس در ۲۰ کیلومتری شمال شرقی چالدران در کنار روستایی به همین نام و در جنوب ماکو از توابع آذربایجان‌غربی قرار گرفته و قدمتش به اوایل دوره مسیحیت برمی‌گردد. قره در زبان آذری به معنای سیاه است و این نام به‌خاطر سیاه بودن قسمتی از کلیسا روی آن گذاشته شده؛ گفته می‌شود قره کلیسا اولین کلیسای جهان است که بر مقبره طادی مقدس و ۳۵۰۰ نفر از پیروان این دین در زمان اشکانیان در چالدران بنا شده و از همین رو نهمین اثر کشور در ردیف آثار جهانی است که در سال ۲۰۸۸ در فهرست یونسکو به ثبت رسیده است.

جلفا (سن‌استپانوس)

کلیسای سن‌استپانوس یا کلیسای استفانوس در شش کیلومتری روستای دره‌شام در غرب شهر جلفا در استان آذربایجان‌شرقی قرار گرفته است؛ سن‌استپانوس یا سن‌استفان اولین شهید راه مسیحیت است که در ۲۶ دسامبر سال ۳۶ میلادی در بیت‌المقدس توسط یهودیان سنگسار شد. این کلیسا در محوطه‌ای زیبا و دلچسب محصور از درختان و دره سرسبزی واقع شده و حصار سنگی که بنا را احاطه کرده، مانند دژهای دوره ساسانی و قرون اولیه اسلام بارویی است بلند با هفت برج نگهبانی و پنج پشت استوانه‌ای سنگی. دروازه این بارو در وسط دیوار غربی قرار دارد و دری چوبی و آهن‌کوبی شده دارد. در پایه‌های طرفین و طاق جناغی آن سنگ‌تراش با حجاری‌های ظریف به کار رفته و نقش برجسته‌ای از مریم و کودکی عیسی در پیشانی طاق‌نمای آن به چشم می‌خورد. نام این اثر از تاریخ ۱۵ اسفند ۱۳۴۱ با شماره ۴۲۹ در فهرست آثار ملی ایران قرار دارد و نکته جالب اینجاست که این کلیسا به همراه کلیسای زورزور و قره‌کلیسا، مجموعه کلیساهای ارمنی ایران را تشکیل می‌دهند و به خاطر قدمت، اهمیت مذهبی و شیوه معماری منحصر به‌فرد در سال ۱۳۸۶ در میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده‌اند.

شیراز (مریم مقدس)

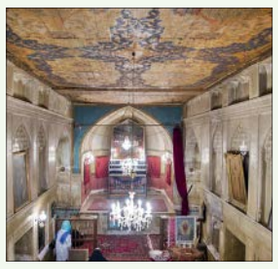

کلیسایی که در دوران صفویه و زمان شاه عباس دوم در محله قدیمی سنگ سیاه شیراز بنا شده؛ گچبری‌های منحصر به‌فرد تالار این کلیسا را می‌توان از شاهکارهای سده یازدهم دانست. یکی از ویژگی‌های جالب این بنای تاریخی سقف گنبدی شکل آن است که فقط در داخل تالار نمود دارد و از خارج و ورودی پشت بام اثری از گنبد مدور و گنبدی شکل دیده نمی‌شود، چراکه پشت بام تالار به شکل چهارگوش ساخته شده و همین ویژگی، معماری این کلیسا را که بیش از ۴۰۰ سال قدمت دارد، خاص کرده است.

آبادان (سورت گاراپت مقدس)

وقتی نام آبادان می‌آید، یاد چه می‌افتید؟ پالایشگاه ؟عینك ریبَن؟ هوای گرم و شرجی؟! از این به بعد می‌توانید به کلیسای زیبای سفیدرنگش هم فکر کنید؛ به سورت گاراپت مقدس که در سال ۱۹۵۸میلادی ساخته شده و در مجاورت مسجد معروف امام موسی بن جعفر(ع) قرار گرفته و همجواری این دو بنای مذهبی، نشان از احترام و ارتباط بین مذاهب در کشورمان دارد. در دوران دفاع مقدس این کلیسا به مرکز آموزش و آماده‌سازی سربازان زیادی تبدیل شده بود. این کلیسا در سال ۱۳۸۲ ثبت ملی شد.

مشهد (مسروپ مقدس)

بله مشهد هم کلیسا دارد؛ کلیسایی که مشهدی‌ها آن را با نام کلیسای میدان ۱۰دی می‌شناسند و از ۲۵ مرداد ۱۳۸۴ در فهرست آثار تاریخی کشورمان به ثبت رسیده وقدمتش به دوره پهلوی می‌رسد. بنای این کلیسا به شکل یك ذوزنقه است و دو گنبد مخروطی شکل زیبا دارد. گنبد بزرگ‌تر در وسط بناست و روی آن یك صلیب بزرگ از جنس آهن وجود دارد که نماد کلیسا و آیین مسیحیت است. روی سر در کلیسای مسروپ مقدس یك ناقوس بزرگ نصب شده؛ ناقوسی که می‌گویند از اصفهان به مشهد آورده شده. روی این ناقوس زیبا و بزرگ، نوشته‌هایی به زبان ارمنی حك شده است که زیبایی چشم‌نوازی به آن بخشیده است.

تهران (سرکیس مقدس)

کلیسای سرکیس مقدس، کلیسایی متعلق به ارامنه است که از سال ۱۳۴۹ در قلب شهر تهران قرار دارد. پیش از آن‌که این کلیسا ساخته شود، مقر خلیفه‌گری ارامنه تهران، در کلیسای مریم مقدس بود؛ اما پس از اتمام ساخت کلیسای سرکیس مقدس به این مکان منتقل شد. این کلیسا بر اساس پلان بازیلیکا ساخته شده است. بازیلیکا به کلیساهای مهم و بزرگی اتلاق می‌شود که شکل صلیب دارند. این بنای زیبا، نمای سفیدش را مدیون سنگ مرمر سفیدی است که در دیوار خارجی آن به کار رفته است. دیوارهای داخلی و سقف نیز با گچ پوشانده شده‌اند و به همین دلیل، فضای درونی بنا همخوانی جالبی با نمای بیرونی دارد.

تبریز (سنت مری)

این کلیسا، بزرگ‌ترین کلیسای شهر تبریز است که در قرن یازدهم ساخته شده و در سفرنامه مارکوپلو کاشف ایتالیایی هم به آن اشاره شده؛ مارکوپولو حوالی سال ۱۲۷۵ میلادی، در مسیر خود به چین از شهر تبریز هم می‌گذرد و این کلیسا را از نزدیك می‌بیند. این کلیسا حیاط مشجر بزرگی دارد که نخستین چاپخانه تبریز هم در آن ساخته شده است. بنای کلیسا به شیوه معماری ارمنی به شکل صلیب ساخته شده و تصاویر زیبایی از حضرت مریم(س)، حضرت عیسی(ع)، حواریون و قدیسین در دیوارهای محراب و گوشه‌های پاطاق گنبد دیده می‌شود که باعث زیبایی بیشتر این کلیسا شده‌اند.

قزوین (کانتور)

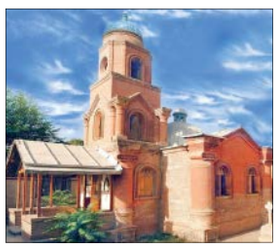

این کلیسا که به نام «برج ناقوس» هم معروف شده در زمان جنگ جهانی دوم توسط روس‌ها ساخته شده است و تنها کلیسای سرخ ایران است. از نظر ابعاد کلیسای کوچکی است با یك پلان چهارضلعی و دو گنبد، یکی بزرگ در مرکز نمازخانه و دیگری کوچك‌تر در بالای محراب. این کلیسا هم مانند سایر کلیساها دارای طرحی چلیپایی است و محراب آن رو به شرق است. ورودی کلیسا در ضلع غربی آن قرار دارد و شامل فضای ورودی با سقف شیب‌دار و در ورودی است. پس از ورودی، پیش‌فضای هال قرار دارد که بالای آن برج ناقوس کلیسا با ارتفاع حدود ۱۱ متر به چشم می‌خورد.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۵۶۵

جدول عادی

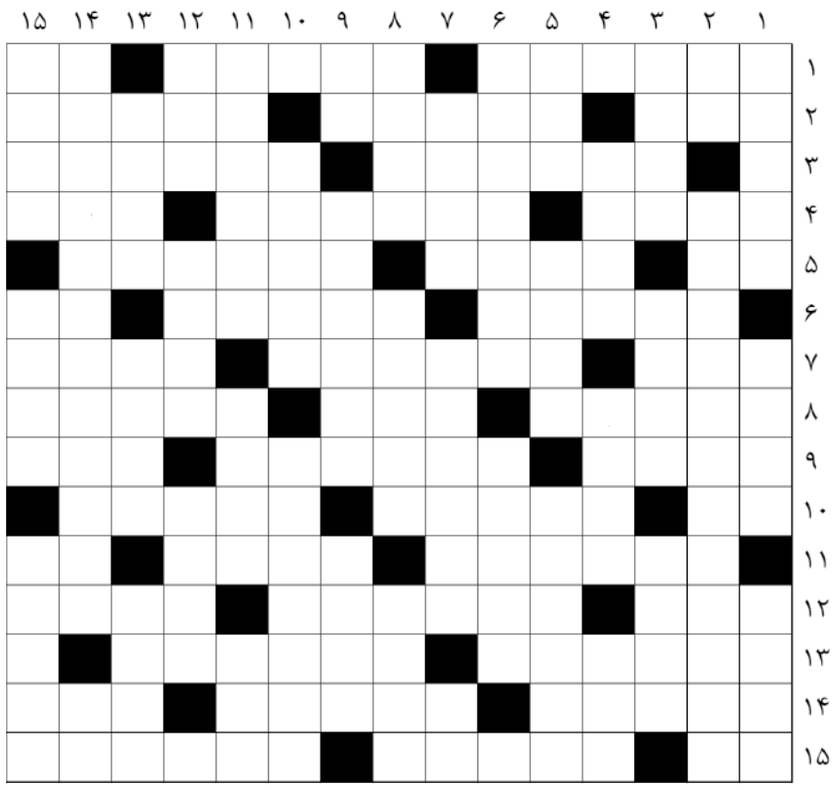

افقی: ۱) حشره‌ای شبیه ملخ- یار خمیردندان- دورنمای عمر ۲) ماست چکیده- کشتی‌بان- بندری در هند ۳) مجموعه عناصر تشکیل‌دهنده یك اثر- نوعی شیرینی کاکائویی ۴) واحد اندازه‌گیری حجم مایعات- پایتخت ترکیه- خجستگی ۵) تنها- ژاله- معکوس ۶) نوعی آجر دانه‌درشت- نظم- نت اول ۷) مدرك- فاقد اصالت خانوادگی- چیزها ۸) برآورده شدن- نسبت دو زن با یك شوهر- کوچك‌ترین استان ایران ۹) دادگر- گوسفند استرالیایی- دریا ۱۰) هزار کیلو- خداحافظی- گلو ۱۱) تقویم- مملکت- ضمیر دوم شخص مفرد ۱۲) سگ در گویش عرب- بسیار وسیع و پهناور- باز شیمیایی ۱۳) چارخونه نیست- حس باصره ۱۴) سردار شهید دهلاویه- نمای ساختمان- از حروف الفبا ۱۵) نوعی بالاپوش- متخصص در کارهای ساختمانی- قدکوتاه.

عمودی: ۱) بزرگی و عظمت- وقت نما- دانه روغنی مسهل ۲) چهره- برنامه‌ای با هدف ارائه روش‌های درمانی مناسب در شبکه دو سیما ۳) واحد طول روسی- بهشت ارم را بنا نهاد- شهری در استان زنجان ۴) رشوه دادن- مرغ خوش‌آوا- اهلی ۵) نوع، گونه- نفت دریای شمال- برآمدگی منظم و متوالی ۶) از تیم‌های فوتبال باشگاهی ایتالیا- کوچك‌ترین دریای جهان ۷) خطاب محترمانه برای بانوان- از جنگ‌های معروف امام علی(ع)- جای پا ۸) سند- از علوم قرآنی- گرز آهنی ۹) پسوند شباهت- ورم غده‌های بزاقی بناگوش- نوبت انجام وظیفه ۱۰) چند مرتبه- موجب ترس شدید ۱۱) آب دادن به کشتزار- پایتخت نروژ- آهار زده ۱۲) یاری- مایه دردسر- پرنده شکاری ۱۳) نوعی طلاق- گل خیری- از مرکبات ۱۴) دروازه‌بان تیم فوتبال شهر خودرو- پهلوان ۱۵) گاز لامپ‌های تبلیغاتی- گناهکار- هراس.

جدول ویژه

افقی: ۱) نام مادر حضرت موسی(ع)- ماورا- تخم مرغ خارجی ۲) گاوآهن- کوچك‌ترین دریای جهان- هفته‌نامه طنز مرحوم کیومرث صابری ۳) نوعی عصای سبك- میوه‌ای معطر ۴) بین ساعد و بازو- همسایه یونان و مونته‌نگرو- نومیدی ۵) یکدندگی- بشقاب‌پرنده- از تفریحات آبی در شهرهای ساحلی ۶) اماکن مقدس زیارتی- لباس کشباف- ضمیر سوم ۷) پدرآذری- برخورد- بیخ ۸) پیاپی- کتاب هندو- نوعی طلاکوب روی جلد کتاب ۹) دورتادور مرقد مطهر- غذایی از مرغ آغشته به آرد سوخاری- جمله قرآنی ۱۰) برادر عرب- طردشده- دچار گشتن ۱۱) آسوده و راحت- خجالتی- رشته باریك ۱۲) از حروف یونانی- آرایش شده- ایلچی ۱۳) قطر داخلی دهانه لوله تفنگ- تعادل ۱۴) زیبا و دلپسند- اقلیتی مذهبی- نیك بختی ۱۵) به نفع او- ستایش شده- صاحب هنر.

عمودی: ۱) توده عظیم یخ در نواحی قطبی- دستینه- سرپرستی کسی را برعهده گرفتن ۲) جانشین او- مجموعه شعری سروده محمدعلی معلم‌دامغانی ۳) به قتل رساندن- راه رفتن کودکانه- جزیره‌ای در اندونزی ۴) شگفت انگیز- تحریك کننده- بد خلق ۵) این علامت صدای نُت را نیم‌پرده پایین می‌آورد- وسیله کمك حرکتی بیماران- نوعی شیرینی بلوری ۶) درك کردن- آب‌ورز ۷) سرشار- ناحیه بدون درخت، هموار و مرطوب- رمزینه ۸) نیرنگ- باز پرداخت- توده ریگ ۹) راه شاعرانه- ضربه‌ای در بوکس- از مرکبات ۱۰) پست فطرتی- مثنوی خواجوی کرمانی ۱۱) داستانی نوشته جك لندن- معشوق- صندلی سوارکاری ۱۲) واحد اندازه‌گیری اختلاف پتانسیل الکتریکی- قلعه- اسب سرکش ۱۳) همدم- سردار- فهمیده ۱۴) مورخ و ادیب ایرانی و ناشر مجله یادگار- خودم ۱۵) واحد قدیمی اندازه‌گیری میدان مغناطیسی- دفعه- راضی.

حل جدول عادی شماره ۵۵۶۴

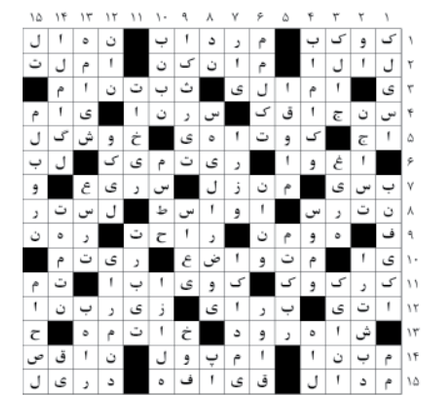
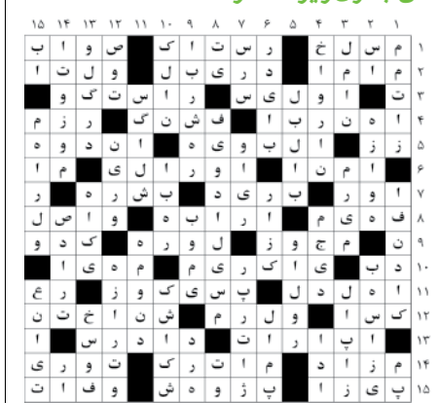
حل جدول ویژه شماره ۵۵۶۴